

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2068, Chișinău, str. Alecu Russo, 1
E-mail: office@competition.md; www.competition.md

DECIZIE mun. Chișinău

din 26 iulie 2023

Nr. ASS-31

Plenul Consiliului Concurenței,
acționând în temeiul art. 41 al Legii concurenței nr. 183/2012, art. 12 și art. 20 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, Hotărârii Parlamentului privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței nr. 331 din 30.11.2018 și Hotărârea Parlamentului privind numirea în funcție a unui membru și președinte al Plenului Consiliului Concurenței nr. 33 din 17.02.2022,

analizând raportul privind monitorizarea schemei de ajutor de stat acordat prin scutirea de acciză a alcoolului etilic nedenaturat de la poziția tarifară 220710000, destinat utilizării în industria de parfumerie și cosmetică utilizat la fabricarea produselor cosmetice, în limita volumului stabilit de ministerul de ramură, coordonat cu Serviciul Fiscal de Stat și Serviciul Vamal, în vederea realizării programului de activitate al industriei de parfumerie și cosmetică pe anul respectiv, inclusiv materialele anexate

A CONSTATAT:

1. Conform art. 340 alin. (1) din Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte (în continuare - Acord de Asociere RM-UE), ajutoarele de stat se evaluează pe baza criteriilor care decurg din aplicarea normelor în materie de concurență aplicabile în UE, în special a articolului 107 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, și a instrumentelor de interpretare adoptate de instituțiile UE, inclusiv jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene.
2. În conformitate cu art.341 al Acordului de Asociere RM-UE, Republica Moldova și-a asumat angajamentul de aliniere a schemelor de ajutor de stat existente la acquis-ul Uniunii Europene în materie de ajutor de stat.
3. Potrivit art. 3 al Legii nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, ajutor existent este ajutorul de stat, respectiv schemă de ajutor de stat sau ajutor individual, care exista înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat (din data de 16.08.2013).
4. În conformitate cu prevederile art. 19 alin. (3) al legii menționate supra, furnizorul ajutorului de stat urmează să prezinte Consiliului Concurenței toată informația necesară pentru Registrul ajutoarelor de stat.

5. Potrivit prevederilor art. 20 al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, Consiliul Concurenței are obligația să monitorizeze ajutoarele de stat existente în derulare pentru a verifica respectarea prevederilor actelor juridice în baza cărora acestea au fost acordate.

6. Totodată, în conformitate cu art. 12 al aceleiași legi, dacă în urma activității de monitorizare a unui ajutor de stat existent Consiliul Concurenței constată că ajutorul existent nu mai este compatibil cu prezenta lege, acesta îi cere furnizorului să ia măsurile necesare pentru a elimina incompatibilitatea respectivă.

7. Măsura de sprijin va fi examinată în temeiul următoarelor acte normative:

- Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112 din 02.07.2014
- Directiva 92/83/CEE a Consiliului din 19 octombrie 1992 privind armonizarea structurilor accizelor la alcool și băuturile alcoolice
- Codul fiscal nr. 1163 din 24.04.1997
- Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat
- Legea concurenței nr.183 din 11 iulie 2012
- Legea nr.LP1128/2002 din 14.06.2002 pentru modificarea articolului 103 din Titlul III și a anexei la Titlu IV ale Codului fiscal
- Legea nr.172 din 25.07.2014 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor
- Hotărârea Guvernului nr. 1574 din 09.12.2002 pentru stabilirea volumului anual de alcool etilic nedenaturat, destinat utilizării în industria de parfumerie și cosmetică
- Regulamentul cu privire la stabilirea quantumului de alcool etilic nedenaturat destinat utilizării în industria de parfumerie și cosmetică, scutit de la plata accizelor aprobat prin Ordinul MAIA nr.8 din 08.09.2022

I. CONTEXTUL MĂSURII

8. În conformitate cu prevederile art. 119 din Codul fiscal, *acciza* este definită ca „impozit de stat care se percepe, direct sau indirect”, iar conform art. 6 alin. (9) lit. g) scutirea totală sau parțială de la plata impozitelor reprezintă facilitate (înlesnire) fiscală, care este o formă a ajutorului de stat prevăzută de art. 6 alin. (2) din Legea nr. 139/2012.

9. Măsurile de sprijin acordate înainte de intrarea în vigoare a Legii nr.139/2012 sunt ajutoare de stat existente în sensul art.3 din legea menționată, care, în virtutea obligațiilor asumate în Acordul de Asociere RM-UE, urmează a fi aliniate la prevederile acquis-ului Uniunii Europene în materie de ajutor de stat.

10. Astfel, ajutorul de stat acordat în temeiul Legii nr.LP1128/2002 pentru modificarea art.103 din Titlul III și a anexei la Titlu IV ale Codului fiscal prevedea următoarele: prin derogare de la prevederile art.125, suma accizelor vărsată în buget pentru alcoolul etilic nedenaturat de la poziția tarifară 220710000, procurat în scopul

utilizării lui în medicină și în industria de parfumerie și cosmetică în volumul contingentului anual stabilit de Guvern, se restituie conform Regulamentului aprobat de Guvern și a început a fi acordat înainte de intrarea în vigoare a Legii nr.139/2012, fiind astfel un ajutor de stat existent.

11. Ulterior, Ministerul Finanțelor în proiectul de Lege *cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative* (Hotărârea Guvernului nr.1262 din 18.11.2016) a propus modificarea, perfecționarea și completarea Codului Fiscal al Republicii Moldova, Codului Vamal al Republicii Moldova, precum și alte acte legislative.

12. Temeiurile inițierii procesului de elaborare a proiectului de lege a derivat din necesitatea perfecționării și ajustării politicii fiscale și vamale la evoluția proceselor economice și sociale atât la nivel național, cât și internațional, precum și armonizarea politicilor menționate la ACQUIS-ul comunitar, Acordul General pentru Tarife și Comerț, Acordul privind aspectele drepturilor de proprietate intelectuală legate de comerț.

13. Respectiv, în pct. 17 la Nota informativă a proiectului de lege menționat supra, Ministerul Finanțelor a propus exceptarea de aplicare a scutirii accizelor pentru alcool etilic utilizat de subiecții impunerii, care desfășoară concomitent activitate economică în industria parfumeriei și cosmetică și în domeniul producerii și comercializării produselor alcoolice.

14. Măsura de sprijin a fost prevăzută în art.124 alin. (16) din Codul fiscal cu următorul conținut: alcoolul etilic nedenaturat de la poziția tarifară 220710000, destinat utilizării în industria de parfumerie și cosmetică utilizat la fabricarea produselor cosmetice, este scutit de plata accizelor în limita volumului stabilit de ministerul de ramură, coordonat cu Serviciul Fiscal de Stat și Serviciul Vamal, în vederea realizării programului de activitate al industriei de parfumerie și cosmetică pe anul respectiv. Nu este scutit de acciz alcoolul etilic nedenaturat utilizat de subiecții impunerii care desfășoară în același timp activitate atât în industria de parfumerie și cosmetică, cât și în domeniul producerii și comercializării produselor alcoolice.

15. Potrivit notei Ministerului Finanțelor nr.15/1-06/258 din 03.07.2023, completarea art.124 alin. (16) din Codul fiscal cu prevederea menționată supra, a avut drept scop neadmiterea aplicării scutirii de acciză pentru alcoolul etilic nedenaturat utilizat în alte scopuri decât cel destinat utilizării în industria de parfumerie și cosmetică, întru prevenirea evaziunii fiscale.

16. Exceptarea de aplicare a scutirii accizelor pentru alcoolul etilic utilizat de subiecții impunerii care desfășoară concomitent activitate economică în industria parfumeriei și cosmetică și în domeniul producerii și comercializării produselor alcoolice, presupune evitarea evaziunii fiscale prin neadmiterea aplicării scutirii de acciz pentru alcoolul etilic nedenaturat utilizat în alte scopuri decât cel destinat utilizării în industria de parfumerie și cosmetică.

II. BENEFICIARIII MĂSURII DE SPRIJIN

17. În conformitate cu art. 3 din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, beneficiar al ajutorului de stat este orice persoană fizică sau juridică independentă, angajată într-o activitate economică ce constă în oferirea de bunuri sau servicii pe o piață.

18. Totodată, potrivit art.120 din Codul fiscal, subiecți ai impunerii sunt antrepozitarul autorizat care produce și/sau prelucrează mărfuri supuse accizelor pe teritoriul Republicii Moldova precum și persoanele juridice și persoanele fizice care importă mărfuri supuse accizelor, iar conform art.121 (2) baza impozabilă o constituie volumul în expresie naturală, dacă cotele accizelor, inclusiv în cazul importului, sunt stabilite în sumă absolută la unitatea de măsură a mărfii.

19. Potrivit datelor Serviciului Fiscal de Stat, beneficiarii măsurii de sprijin sunt societăți comerciale și întreprinderi, care, conform Codului CAEM C 20.42, au ca gen de activitate fabricarea parfumurilor și a produselor cosmetice, valoarea accizei fiind raportată Consiliului Concurenței pentru perioada anilor 2015-2022, prezentată în următorul tabel.

Tabelul 1

Lista agenților economici scutiți de plata accizei la importul alcoolului etilic nedenaturat, poziția tarifară 20710000

Cod fiscal	Denumirea companiei	Valoarea accizei aferente livrărilor scutite, mii lei								
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	TOTAL
1002600033793	S.A. „Viorica-Cosmetic”	15 534,0	34 332,0	22 657,0	28 552,5	19 077,1	115 147,2	157 752,0	12 082,18	405 133,98
1002600050071	SRL „Rodial-Lux”	-	999,1	1 268,9	272,5	1 430,8	21 527,5	-	1 634,20	27 133,0
1011600031416	SRL „Viantic-Internațional”	6 213,6	6 866,4	7 209,6	-	7 630,8	13 016,7	11 568,4	3 312,58	55 818,08
1008600021848	SRL „Chemix Grupp”	-	-	-	-	-	4 005,2	6 310,1		10 315,3
1018600050638	SRL „Magichim”	-	-	-	-	-	6 508,3	2 103,4		8 611,7
1014600043744	SRL „Ros Cosmetic”	-	-	-	-	-	2 002,5	1 472,4		3 474,9
1019600017571	SRL „MC Pharmaceuticals”	-	-	-	-	-	15 199,4	1 893,0		17 092,4
1003600053091	SRL „Catoil Lux”	-	-	-	-	-	18 023,0	15 775,2		33 798,2
1013600016882	SRL „Quatro-Service”	-	-	-	-	-	500,6	-		500,6
1014600003153	SRL „Ekokemika”	-	-	-	-	-	5 006,4	5 258,4		10 264,8
1010605000849	SRL „Petralion”	316,9	240,3	-	-	-	-	-		557,2
1003606004165	SRL „Iancost-Agro”	21 747,6	34 332,0	-	-	-	-	-		56 079,6
1002605000107	SRL „Euro Cosmetic”	323,1	-	-	90,8	-	-	-		413,9
1011600043547	SRL „Cristal Nord”	-	8 239,7	-	-	-	-	-		8 239,7
1014600009199	SRL „Leonardo Cellars”	-	-	-	-	-	-	8 413,4		8 413,4
1003600035059	SRL ”Farmaco”	-						5 258,4		5 258,4
1003600079154	SRL „Depofarm”								88,68	88,68
1006611003257	Î.M. „Marigold” SRL								706,68	706,68
		44 135,2	85 009,5	31 135,5	28 915,8	28 138,7	200 936,8	215 804,7	17 824,32	651900,52

Sursa: Formularele de raportare ale ajutoarelor de stat pentru perioada anilor 2015-2022

20. Se relevă că, deși facilitatea fiscală a fost instituită încă în anul 2002 în temeiul Legii nr.1128/2002, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de păstrare a datelor din sistemele informaționale automatizate gestionate de Serviciul Fiscal de Stat, acesta deține informații despre valoarea accizei livrărilor scutite începând cu anul 2015.

III. DESCRIEREA MĂSURILOR DE SPRIJIN

21. Conform art. 124 alin. (16) din Codul fiscal, alcoolul etilic nedenaturat de la poziția tarifară 220710000, destinat utilizării în industria de parfumerie și cosmetică utilizat la fabricarea produselor cosmetice, este scutit de plata accizelor în limita volumului stabilit de ministerul de ramură, coordonat cu Serviciul Fiscal de Stat și Serviciul Vamal, în vederea realizării programului de activitate al industriei de parfumerie și cosmetică pe anul respectiv se scutește de accize.

Nu este scutit de acciz alcoolul etilic nedenaturat utilizat de subiecții impunerii care desfășoară în același timp activitate atât în industria de parfumerie și cosmetică, cât și în domeniul producerii și comercializării produselor alcoolice.

22. Intru executarea art. 11 din Legea nr. 1128-XV din 14 iunie 2002 *pentru modificarea articolului 103 din Titlul III și a anexei la Titlul IV ale Codului fiscal* (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 96-99, art. 703), în conformitate cu pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr.1574/2002, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare întocmește, anual, în funcție de necesitățile de producere, lista agenților economici și mărimea cotei de alcool etilic nedenaturat, destinat fabricării articolelor de parfumerie și cosmetică, în conformitate cu *Regulamentul cu privire la stabilirea cuantumului de alcool etilic nedenaturat destinat utilizării în industria de parfumerie și cosmetică, scutit de plata accizelor.*

23. Cererile privind stabilirea cuantumului de alcool etilic nedenaturat destinat utilizării în industria de parfumerie și cosmetică în anul calendaristic următor sunt depuse la MAIA, până la data de 30 noiembrie a anului calendaristic în curs.

24. Agentul economic anexează la cerere: 1) extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice, 2) copia de pe avizul sanitar pentru produsele specificate în cerere, 3) fundamentarea cuantumului de alcool etilic nedenaturat care urmează a fi achiziționat în regim de scutire de la plata accizelor pe parcursul anului calendaristic respectiv, reieșind din prognoza sortimentului conform recepturilor aprobate în modul stabilit și cantității de produse de parfumerie și/sau produse cosmetice planificate pentru producere și comercializare, precum și 4) raportul privind utilizarea cuantumului de alcool etilic nedenaturat în procesul de fabricație a produselor de parfumerie și/sau cosmetice, în regim de scutire de la plata accizelor, dacă solicitantul a beneficiat de această înlesnire în temeiul unui act administrativ emis anterior.

25. Valoarea totală a accizei aferentă livrărilor de alcool etilic nedenaturat de la poziția tarifară 220710000 destinat utilizării în industria de parfumerie și cosmetică, utilizat la fabricarea produselor cosmetice pe perioada anilor 2015-2022, este de **651 900,52 mii lei.**

26. Potrivit Formulelor de raportare a ajutorului de stat, valoarea raportată de Serviciul Fiscal de Stat pentru perioada menționată și numărul beneficiarilor măsurii de sprijin este prezentată în tabelul 2.

Valoarea măsurii de sprijin privind scutirea de la plata accizei raportată de
Serviciul Fiscal de Stat în perioada 2015-2022

Nr.	Indicator	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1	Valoarea ajutorului de stat, mii lei	44135,2	85009,5	31135,5	28915,8	28138,7	200936,8	215804,75	17 824,32
2.	Nr. de beneficiari	5	6	3	3	3	10	9	6

Sursa: Formularele de raportare ale ajutoarelor de stat pentru perioada anilor 2015-2022

27. Examinarea informațiilor acumulate în urma controalelor fiscale prezentate de SFS, precum și datele din tabel, ne permite să concluzionăm că în anii 2020-2021, în contextul pandemiei COVID-19 și a perioadei stării de urgență, cuantumul scutirii acordate de MAIA comparativ cu perioadele anterioare s-a majorat considerabil. Acest fapt se datorează utilizării alcoolului etilic nedendurat, poziția tarifară 202710000 scutit de plata accizelor, la producerea dezinfectanților, deși potrivit prevederilor Nomenclatorului combinat al mărfurilor, aprobat prin Legea nr.172/2014, dezinfectanții sunt atribuiți la poziția tarifară 380894 „Dezinfectanți”, capitolul „Produse diverse ale industriei chimice” și contrar prevederilor atât ale HG nr.564/2009, cât și ale HG nr.344/2020, conform cărora dezinfectanții fac parte din grupele și tipurile de produse biocide și nu pot fi atribuite la categoria produselor cosmetice.

28. Potrivit articolului 123 alin. (1) din Codul fiscal, subiecții impunerii, care expediază (transportă) mărfuri supuse accizelor din antrepozitul fiscal, calculează accizele pornind de la volumul mărfurilor în expresie naturală sau de la valoarea acestora (în funcție de cotă – în sumă absolută sau ad valorem în procente).

29. Normele metodologice privind clasificarea alcoolului etilic nedendurat sunt elaborate în baza Nomenclaturii combinate a mărfurilor, aprobate prin Legea 172/2014, notelor explicative la Sistemul armonizat de descriere și clasificare a mărfurilor, elaborate și recomandate de Organizația Mondială a Vămilor, la care Republica Moldova este parte.

30. Interpretarea Nomenclaturii combinate menționează că, alcoolul etilic nedendurat, cu tăria alcoolică de minimum 80% volum, indiferent de domeniul de utilizare și modul de ambalare, se clasifică la poziția tarifară **2207**.

31. În Anexa nr.11 *Codurile procedurilor vamale* se expune explicația succintă a procedurii facilităților și codurile facilităților fiscale și vamale acordate conform legislației în vigoare la scoaterea mărfurilor de pe teritoriul vamal al țării în funcție de regimul vamal solicitat.

32. Procedura vamală „42” la Ordinul Serviciului Vamal nr. 346 din 24.12.2009 referitor la aprobarea Normelor tehnice privind imprimarea, utilizarea și completarea declarației vamale în detaliu prevede facilitatea respectivă expusă în tabelul 3.

Temeiul legal de acordare a facilităților fiscale și vamale la importul
alcoholului etilic nedenaturat, poziția tarifară 220710000

Acciz		
Codul scutiri	Temei legal de acordare	Descrierea succintă a facilității
Acciz 401	Codul fiscal, art.124 alin.(16)	Scutiri aplicate la importul de alcool etilic nedenaturat de la poziția tarifară 220710000, destinat utilizării în industria de parfumerie și cosmetică utilizat la fabricarea produselor cosmetice în limita volumului stabilit de ministerul de ramură, coordonat cu Serviciul Fiscal de Stat și Serviciul Vamal, în vederea realizării programului de activitate al industriei de parfumerie și cosmetică pe anul respectiv. <i>Nu este scutit de acciz alcoolul etilic nedenaturat utilizat de subiecții impunerii care desfășoară în același timp activitate atât în industria de parfumerie și cosmetică, cât și în domeniul producerii și comercializării produselor alcoolice.</i>

IV. EVALUAREA MĂSURII DE SPRIJIN PRIN PRISMA EXISTENȚEI AJUTORULUI DE STAT

33. Pentru a constitui ajutor de stat, în sensul Legii nr. 139/2012, măsura de sprijin acordată sub formă de scutiri sau subvenții trebuie să îndeplinească cumulativ cele patru condiții prevăzute la art. 3 din Lege:

a) este acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ-teritoriale sub orice formă;

b) conferă beneficiarului un avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață;

c) este acordată în mod selectiv;

d) denaturează sau riscă să denatureze concurența.

34. În continuare măsura de sprijin acordată va fi examinată prin prisma celor 4 condiții stipulate mai sus.

a) este acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ-teritoriale

35. Acordarea unui avantaj direct sau indirect prin intermediul resurselor de stat și imputabilitatea unei astfel de măsuri în sarcina statului, sunt două condiții separate pentru existența ajutorului de stat.

- *Imputabilitatea statului*

36. În cazul în care o autoritate publică acordă un avantaj unui beneficiar, măsura este prin definiție imputabilă statului, chiar dacă autoritatea în cauză beneficiază de autonomie juridică față de alte autorități publice. Același lucru este valabil și prin acordarea facilității respective, iar statul renunță la veniturile care urmau a fi încasate în buget, prin urmare măsura de sprijin este acordată din resurse de stat în cazul în care o autoritate publică desemnează un organism privat sau public pentru administrarea unei măsuri care conferă un avantaj.

37. Scutirile aplicate la importul de alcool etilic nedenaturat de la poziția tarifară 220710000, destinat utilizării în industria de parfumerie și cosmetică utilizat la fabricarea produselor cosmetice în limita volumului stabilit de ministerul de ramură, este o normă ce se regăsește în art. 124 alin. (16) din Codul fiscal al Republicii

Moldova, la implementarea căreia statul are putere discreționară pentru a o adopta sau a stabili caracteristicile ei concrete astfel, măsura de sprijin examinată fiind imputabilă statului.

- *Transferul resurselor*

38. Prin acordarea scutirii de la plata accizei statul renunță la veniturile care urmau a fi încasate în bugetul de stat la importul alcoolului etilic nedenaturat destinat utilizării în industria de parfumerie și cosmetică utilizat la fabricarea produselor cosmetice, respectiv măsura de sprijin examinată poate fi calificată ca transfer de resurse de stat.

39. Ținând cont de faptul că cele 2 condiții sus menționate sunt îndeplinite cumulativ se constată că această măsură întrunește prima condiție, prevăzută în art. 3 al Legii nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat.

b) conferă beneficiarului un avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață

40. Un avantaj este orice beneficiu economic pe care întreprinderea nu l-ar fi putut obține în condiții normale de piață, și anume în absența intervenției statului. Noțiunea de avantaj include toate situațiile în care întreprinderile sunt scutite de costurile inerente activităților lor economice. Ori de câte ori situația financiară a unei întreprinderi este îmbunătățită ca rezultat al intervenției statului în condiții care diferă de condițiile normale de piață, există un avantaj.

41. Nu doar acordarea avantajelor economice pozitive este relevantă pentru noțiunea de ajutor de stat, ci și scutirea de sarcinile economice poate să constituie un avantaj. Aceasta se referă la toate situațiile în care operatorii economici sunt scutiți de costurile inerente activităților economice pe care le desfășoară. Doar efectul măsurii asupra întreprinderii este relevant, iar nu cauza sau obiectivul intervenției statului.

42. Potrivit art. 6 alin. (8) al Codului fiscal, unul din principiile, pe care se bazează taxele și impozitele, este echitatea fiscală. Întreprinderile care livrează bunuri pe teritoriul Republicii Moldova, achită impozite și taxe.

43. Prin scutirea de plata accizei la importul alcoolului etilic nedenaturat, poziția tarifară 220710000, beneficiarul își micșorează costurile aferente activității sale, pe care în condiții normale de piață ar trebui să le suporte, obținând un avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață, astfel fiind confirmată întrunirea condiției a doua.

c) este acordată în mod selectiv

44. Potrivit Comunicării Comisiei Europene privind noțiunea de ajutor de stat, astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01, pct.132), sistemul de referință reprezintă valoarea de referință de care este evaluat caracterul selectiv al unei măsuri.

45. Pentru a se încadra în domeniul de aplicare a normelor cu privire la ajutorul de stat o măsură de sprijin trebuie să favorizeze anumite întreprinderi sau producția anumitor bunuri.

46. Prin urmare, nu toate măsurile care favorizează operatorii economici se încadrează în noțiunea de ajutor, ci numai cele care acordă un avantaj în mod selectiv anumitor întreprinderi sau categorii de întreprinderi sau anumitor sectoare economice.

47. Evaluarea selectivității materiale pentru măsurile de reducere a obligațiilor întreprinderilor se efectuează prin intermediul unei analize în trei etape: Identificarea sistemului de referință; Derogarea de la sistemul de referință; Stabilirea dacă derogarea este justificată de natura sau economia generală a sistemului.

48. Cu referire la *identificarea sistemului de referință* se stabilește că, sistemul de referință este compus dintr-un set coerent de norme care se aplică în general, pe baza unor criterii obiective, tuturor întreprinderilor care intră sub incidența domeniului său de aplicare, astfel cum este definit prin obiectivul acestuia. De regulă, normele respective definesc nu numai domeniul de aplicare a sistemului, ci și condițiile în care se aplică sistemul, drepturile și obligațiile întreprinderilor care fac obiectul acestuia și aspectele tehnice legate de funcționarea sistemului.

49. În cazul examinat, sistemul de referință îl reprezintă Codul fiscal al Republicii Moldova, care, stabilește noțiunea de acciză, subiecții și obiectele impunerii, baza impozabilă, cotele accizelor, momentul impunerii și modul de calculare a accizelor.

50. În art.122 alin.(1) din Codul fiscal sunt stabilite cotele accizelor, modul de calculare și termenele de achitare, iar în Anexa 1, cotele accizelor, care pentru perioada anilor 2021-2023 au fost stabilite, după cum urmează în tabelul de mai jos.

Tabelul 4

Poziția tarifară	Denumirea mărfii	Unitatea de măsură	Cota accizelor, lei		
			2021	2022	2023
2207	Alcool etilic nedenaturat cu titru alcoolic volumic de minimum 80%; alcool etilic și alte distilate denaturate, cu orice titru alcoolic volumic	Litru alcool absolut	109,55	115,02	132,27

Sursa: Anexa nr.1 la Codul fiscal

51. Cu referire la *derogarea de la sistemul de referință* se stabilește dacă o anumită măsură constituie o derogare de la sistemul de referință, respectiv face distincție între operatorii economici care, având în vedere obiectivele inerente sistemului, se află în situație de fapt și de drept comparabilă (având în vedere obiectivul intrinsec al sistemului de referință).

52. La această etapă urmează a fi stabilit dacă măsura de sprijin este susceptibilă să favorizeze anumite întreprinderi sau producția anumitor bunuri, în comparație cu alte întreprinderi care se află într-o situație de fapt și de drept similară, având în vedere obiectivul intrinsec al sistemului de referință.

53. Art. 124 alin. (16) prevede scutiile aplicate la importul de alcool etilic nedenaturat de la poziția tarifară 220710000, destinat utilizării în industria de parfumerie și cosmetică, excepție care prezumă o derogare de la sistemul de referință a cotei accizei respective, astfel fiind întrunită a doua condiție din procesul de determinare a caracterului selectiv al măsurii. Existența unei derogări de la sistemul de referință permite concluzionarea existenței criteriului de derogare de la sistemul de referință.

54. La examinarea dacă *derogarea este justificată de natura sau economia generală a sistemului* se ține cont de faptul că o măsură, care constituie o derogare de la sistemul de referință (selectivitate *prima facie*), poate fi neselectivă atunci când se justifică prin natura sau economia generală a sistemului. Acest lucru este valabil în cazul în care o măsură decurge în mod direct din principiile de bază sau directoare intrinseci ale sistemului de referință sau rezultă din mecanismele inerente necesare pentru funcționarea și eficiența sistemului.

55. Dacă derogarea este justificată de natura sau economia generală a sistemului, se ține cont de principiile dreptului statului de a decide asupra politicii economice pe care o consideră cea mai adecvată și, în special, dreptul să distribuie sarcina fiscală după propria considerație, și, necesitatea respectării principiului echității fiscale, pe care statul este obligat să o garanteze subiecților impunerii cu acciză, atunci când decide să folosească o derogare de la cota-standard prevăzută de legislația națională.

56. Pentru ca derogările să fie justificate de natura sau economia generală a sistemului de referință se va asigura că acordarea măsurilor de sprijin fiscal să fie proporțională și să nu depășească ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului urmărit, și anume, obiectivul nu poate fi atins prin utilizarea altui instrument de politică.

57. Conform art. 6 alin. (8) din Codul fiscal al Republicii Moldova impozitele și taxele se bazează pe următoarele principii: (i) neutralitatea impunerii; (ii) certitudinea impunerii; (iii) echitatea fiscală; (iv) stabilitatea fiscală; (v) randamentul impozitelor. În acest sens se admite faptul că măsurile de sprijin acordate în conformitate cu principiile sistemului fiscal național, făcând parte din mecanismul inerent al sistemului fiscal în sine, pot fi justificate de economia generală a sistemului de referință.

58. În cazul măsurii de sprijin examinate, justificarea este valabilă deoarece măsura decurge în mod direct din principiile de bază ale sistemului de referință, prevăzute la art.6 alin (8) din Codul fiscal și din mecanismele inerente necesare pentru funcționarea sistemului.

59. Astfel, scutirea de la plata accizei a alcoolului etilic constituie o derogare de la sistemul impozitelor și taxelor de stat, aceasta fiind justificată prin natura și economia generală a sistemului fiscal, care nu prezintă un element de selectivitate.

60. Luând în considerare cele menționate, în situația în care nu este îndeplinită una din condițiile prevăzute la art. 3 din Legea nr. 139/2012, este exclusă posibilitatea existenței ajutorului de stat, respectiv nu este necesară examinarea ultimei condiții prevăzute de lege, și anume privind distorsionarea mediului concurențial și respectiv se constată neîndeplinirea cumulativă a celor patru condiții prevăzute de lege și faptul că măsura de sprijin acordată în temeiul art. 124 alin. (16) din Codul fiscal, *nu constituie ajutor de stat* în sensul art. 3 din Legea nr. 139/2012.

61. Potrivit punctului 139 al *Comunicării Comisiei Europene privind noțiunea de ajutor de stat* astfel cum este menționată la art. 107 alin. (1) din TFUE, bază pentru o posibilă justificare ar putea fi necesitatea de a lupta împotriva fraudei sau a evaziunii

fiscale, necesitatea de a lua în considerare cerințe de contabilitate specifice, capacitatea de gestionare, principiul neutralității fiscale, natura progresivă a impozitului pe venit și scopul redistributiv al acestuia, necesitatea de a evita dubla impunere sau obiectivul de a optimiza recuperarea datoriilor fiscale.

62. Cu toate acestea, în pct. 140 din Comunicarea Comisiei se menționează că statele membre ar trebui să introducă și să aplice proceduri de supraveghere și de control corespunzătoare pentru a se asigura că derogările sunt conforme cu logica și economia generală a regimului fiscal. Pentru ca derogările să fie justificate de natura sau economia generală a sistemului, este necesar, de asemenea, să se asigure că măsurile sunt proporționale și că nu depășesc ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului legitim urmărit, și anume obiectivul nu poate fi realizat prin măsuri mai puțin ambițioase.

63. Potrivit pct. 156 din Comunicarea Comisiei, statele membre sunt libere să decidă asupra politicii economice pe care o consideră cea mai adecvată și, în special, să distribuie sarcina fiscală după cum consideră de cuviință, între diferiții factori de producție. Cu toate acestea, statele membre trebuie să își exercite această competență în conformitate cu legislația Uniunii.

Evaluarea criteriului de derogare prin prisma obligațiilor Republicii Moldova ce rezultă din Acordului de Asociere RM-UE cu privire la alinierea cu acquis-ul european

64. Conform art. 340 alin. (1) din Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, de altă parte, ajutoarele de stat se evaluează pe baza criteriilor care decurg din aplicarea normelor în materie de concurență aplicabile în UE, în special a articolului 107 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și a instrumentelor de interpretare adoptate de instituțiile UE, inclusiv jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene.

65. În conformitate cu art. 57 din Acordul de Asociere RM-UE, Republica Moldova realizează apropierea legislației sale fiscale naționale de prevederile actelor normative ale UE și de instrumentele internaționale, menționate în Anexa VI la acordul specificat.

66. Anexa VI prevede obligația transpunerii în cadrul juridic al Republicii Moldova dispozițiile Directivei 92/83/CEE a Consiliului din 19 octombrie 1992 *privind armonizarea structurilor accizelor la alcool și băuturi alcoolice.*

67. Având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene, statele membre scutesc produsele de la plata accizelor, armonizate în condițiile pe care le stabilesc în scopul de a asigura aplicarea corectă și simplă a acestor scutiri și de a preveni orice evaziune, evitare sau abuz în conformitate cu reglementările din *Directiva 92/83/CEE a Consiliului din 19 octombrie 1992 privind armonizarea structurilor accizelor la alcool și băuturi alcoolice.*

68. Astfel, potrivit art. 27 alin. (1), statele membre scutesc de accize produsele care cad sub incidența directivei după îndeplinirea condițiilor stabilite de acestea în scopul

asigurării aplicării corecte a respectivelor scutiri și al prevenirii oricărei evaziuni, evitări sau abuz:

- (a) atunci când sunt distribuite sub formă de alcool denaturat complet în conformitate cu cerințele statului membru în care a fost eliberat pentru consum...;
- (b) atunci când sunt utilizate în cadrul procesului de fabricație a oricărui produs care nu este destinat consumului uman, cu condiția ca alcoolul să fi fost denaturat în conformitate cu cerințele oricărui stat membru, pentru utilizarea respectivă...;
- (c) atunci când sunt folosite pentru producerea oțetului sub codul NC 2009;
- (d) atunci când sunt folosite pentru producerea medicamentelor menționate în Directivele 2001/82/CE (1) și 2001/83/CE (2) ale Parlamentului European și ale Consiliului;
- (e) atunci când sunt folosite pentru producerea aromelor folosite în producția produselor alimentare și a băuturilor nealcoolice cu o tărie alcoolică de sub 1,2 vol.;
- (f) atunci când sunt folosite direct sau ca și componente ale produselor semifabricate în vederea realizării de produse alimentare, cu condiția ca în fiecare caz conținutul de alcool să nu depășească 8,5 litri de alcool pur pe 100 kg la producția de ciocolată și 5 litri de alcool pur pe 100 kg la producția de alte produse. Exact aceleași prevederi le regăsim și în Codul fiscal al României (art. 397- Scutiri pentru alcool etilic și alte produse alcoolice).

69. Totodată pct. (5) al aceluiași articol prevede că, [...în cazul în care un stat membru constată că un produs care a fost scutit în baza alineatului 1 litera (a) sau (b) de mai sus dă naștere la evaziune, evitare sau abuz, el poate refuza acordarea scutirii sau poate retrage scutirea deja acordată. Statul membru informează de îndată Comisia. Comisia transmite comunicarea celorlalte state membre în termen de o lună de la primire. Apoi se ia o decizie finală în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 24 din Directiva 92/12/CEE. Statele membre nu sunt obligate să acorde efect retroactiv unei astfel de decizi.].

70. În următorul tabel este prezentată compatibilitatea prevederilor Codului fiscal al Republicii Moldova privind scutirea aplicată în temeiul art. 124 alin. (16), comparativ cu prevederile Directivei 92/83/CEE.

Tabelul 5

Analiza comparativă a prevederilor Codului fiscal și a Directivei 92/83/CEE

Codul fiscal al Republicii Moldova	Directiva 92/83/CEE
<p>Art. 124 <i>Înlesniri la plata accizelor</i>, alin. (16) alcoolul etilic nedenaturat de la poziția tarifară 220710000, destinat utilizării în industria de parfumerie și cosmetică utilizat la fabricarea produselor cosmetice, este scutit de la plata accizelor în limita volumului stabilit de ministerul de ramură, coordonat cu Serviciul Fiscal de Stat și Serviciul Vamal, în vederea realizării programului de activitate al industriei de parfumerie și cosmetică pe anul respectiv.</p> <p><i>Nu este scutit de acciz alcoolul etilic nedenaturat utilizat de subiecții impunerii care desfășoară în același timp activitate atât în industria de parfumerie și cosmetică, cât și în domeniul producerii și comercializării produselor alcoolice.</i></p>	<p>Art. 27 alin.(1) lit.(b), Statele membre scutesc produsele reglementate de prezenta directivă de la plata accizelor armonizate în condițiile pe care le stabilesc în copul de a asigura aplicarea corectă și simplă a acestor scutiri și de a preveni orice evaziune, evitare sau abuz:</p> <p>(b) atunci când sunt utilizate în cadrul procesului de fabricație a oricărui produs care nu este destinat consumului uman</p>

71. Analiza comparativă constată că prevederile art. 124 (16) al Codului fiscal, care prevede scutirea de la plata accizelor alcoolul etilic destinat utilizării în industria de parfumerie și cosmetică, sunt aplicabile alin. (1) lit. (b) din art.27 al Directivei 92/83/CEE. Astfel, state membre ale UE, cum ar fi România, Polonia, Bulgaria și multe altele, aplică scutirea de accize a alcoolului etilic utilizat la fabricarea produselor cosmetice în temeiul art.27 alin.(1) lit. (b), atunci când acesta este denaturat în conformitate cu cerințele oricărui stat membru și este utilizat pentru fabricarea oricărui produs care nu este destinat consumului uman.

72. În concluzie se menționează că, potrivit Conceptului de Rescriere a Codului fiscal și a Codului vamal, în contextul obiectivului prioritar al politicii fiscale în domeniul taxei pe valoarea adăugată și accizelor, precum și în conformitate cu angajamentele asumate prin art.57 și Anexa VI din Acordul de Asociere RM-UE, care reprezintă transpunerea Directivelor Uniunii Europene în domeniul impozitării indirecte, se prevede examinarea și excluderea scutirilor de la plata accizelor acordate care nu sunt racordate prevederilor și practicii Uniunii Europene, inclusiv scutirea de acciză a alcoolului etilic destinat utilizării în industria parfumeriei și cosmetică.

73. Ministerul Finanțelor constată că oportunitatea modificării actualului cadru legal în domeniul accizelor achitate pentru alcoolul etilic nederivat urmează a fi examinată pe parcursul următorului exercițiu de elaborare a politicii fiscale și vamale, cu luarea în considerare atât a potențialului impactului asupra veniturilor bugetului public național, cât și a efectelor asupra mediului de afaceri, în vederea asigurării unui climat favorabil dezvoltării durabile a acestuia.

74. Întrucât armonizarea politicii și legislației fiscale ale Republicii Moldova ține de implementarea Acordului de Asociere RM-UE, scutirea de plata accizelor a alcoolul etilic nederivat de la poziția tarifară 220710000 destinat utilizării în industria de parfumerie și cosmetică, este un mijloc de egalare a condițiilor de impozitare a producătorilor autohtoni față de concurenții din afara țării.

Reieșind din constatările expuse, în vederea realizării angajamentelor asumate prin art.341 al Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr.112 din 02.07.2014, ținând cont de bunele practici internaționale, precum și în temeiul art. 39 lit. j), art.41 alin. (1) lit. q) al Legii concurenței nr.183 din 11.07.2012, art. 3, art. 12 și art. 20 al Legii nr.139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, Plenul Consiliului Concurenței

DECIDE:

- 1.** Măsura de sprijin acordată în baza art. 124 alin. (16) din Codul fiscal al Republicii Moldova, potrivit căreia alcoolul etilic nederivat de la poziția tarifară 220710000, destinat utilizării în industria de parfumerie și cosmetică utilizat la fabricarea produselor cosmetice, este scutit de plata accizelor în limita volumului stabilit de ministerul de ramură, în vederea realizării

programului de activitate al industriei de parfumerie și cosmetică pe anul respectiv, *nu constituie ajutor de stat* în sensul art.3 din Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat.

2. Ministerul Finanțelor și Serviciul Fiscal de Stat vor exclude măsura de sprijin, acordată în baza art. 124 alin. (16) din Codul fiscal al Republicii Moldova, din lista ajutoarelor de stat existente care se raportează anual Consiliului Concurenței.
3. Decizia intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștința Ministerului Finanțelor și Serviciului Fiscal de Stat.
4. Partea dispozitivă a prezentei decizii va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Alexei GHERȚESCU

Președinte